ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

University of Opole (Poland)

International Slavis University (Macedonia)

Cooperative Trade University of Moldova

«Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування»

присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели

30 вересня 2025 року

Матеріали
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
30 вересня 2025 року

Полтава
2025

ЗМІСТ

Улізько Василь Миколайович
здобувач ступеня доктор філософії
Баган Алла Василівна
канд. с.-г. наук, доцент
ORCID ID: 0000-0001-8851-5081
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава

ВПЛИВ МІКРОДОБРИВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СЕРЕДНЬОРАННІХ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ

Зменшення собівартості виробництва залишається важливою задачею під час вирощування польових культу, зокрема і кукурудзи, а також забезпечення їх елементами живлення під час росту і розвитку рослин. Збалансований вміст необхідних поживних речовин у період вегетації рослин має значний вплив на продуктивність зернових культур, у тому числі і кукурудзи. Через високі ціни на біологічні препарати та добрива виробники змушені шукати інші методи підвищення продуктивності культури [1-2].

Тому на сьогодні поширення набуває застосування позакореневого підживлення рослин, зокрема і кукурудзи, у важливі періоди онтогенезу шляхом обприскування надземної частини рослин робочими розчинами мікродобрив та регуляторів росту.

Останнім часом поверхневе внесення мікродобрив є досить поширеним технологічним процесом через високу рентабельність вирощування польових культур. Тому позакореневе внесення добрив сприяє швидшому накопиченню поживних речовин у рослині і грунті, прискорює процеси фотосинтезу та підвищує поглинання азоту у рослин через кореневу систему [3].

Мета досліджень – вивчення впливу мікродобрива Greenplant Flow 20-20-20+МЕ на продуктивність середньоранніх гібридів кукурудзи.

Дослідження проводили в умовах Полтавської області протягом 2023-2024 рр. Об’єктом досліджень були три гібриди середньоранньої групи компанії «MASSeeds Україна»: MAS 23.M (ФАО 260), MAS 25.F (ФАО 250), MAS 24.C (ФАО 280). Облікова площа ділянки становила 25 м2. Повторність була чотириразовою. Попередником виступала соя.

Схема досліду включала наступні варіанти: без обробки (контроль); позакореневе підживлення у фазі 3-5 листків; позакореневе підживлення у фазі 8-10 листків; позакореневе підживлення у фазі 3-5 + 8-10 листків мікродобривом Greenplant Flow 20-20-20+МЕ.

Варіанти досліду вивчали за такими показниками: кількість рядів зерен, кількість зерен у ряду (шт.), маса зерна з качана (г), маса 1000 зерен (г), урожайність (т/га).

Дослідження проводили згідно загальноприйнятих методик, статистичну обробку даних урожайності визначали методом дисперсійного аналізу.

Залежно від варіантів досліду, показник кількості рядів зерен у гібридів кукурудзи складав відповідно: MAS 23.M – 16-18, MAS 25.F – 14-16, MAS 24.C – 14-16. Найбільшу кількість рядів зерен було відмічено за варіанту комплексної обробки мікродобривом Greenplant Flow 20-20-20+МЕ.

Кількість зерен у ряду залежала від особливостей гібриду кукурудзи і варіанту обробки мікродобривом. Так, варіант позакореневого підживлення у фазі 3-5 + 8-10 листків мікродобривом Greenplant Flow 20-20-20+МЕ перевищував контроль у середньому на 2,0-2,5 зерен у гібридів кукурудзи і складав 28,5-38,5 г.

Маса зерна з качана також збільшувалася залежно від варіанту обробки даним препаратом. Комплексне застосування мікродобрива Greenplant Flow 20-20-20+МЕ мало більше значення, порівняно із варіантом без обробки, у гібридів кукурудзи на 7,0-7,1 г і становила відповідно 153,2-182,8 г.

Маса 1000 зерен також варіювала за варіантами досліду аналогічно. Варіант позакореневого підживлення у фазі 3-5 + 8-10 листків даним мікродобривом перевищував контроль за досліджуваним показником у гібридів на 8,3-9,3 г і дорівнювала 301,5-334,0 г.

Показник урожайності кукурудзи був більшим у 2023 році – 7,78-8,82 т/га, у 2024 році дана ознака через несприятливі погодні умови була значно меншою і складала 4,45-5,64 т/га.

За середнім рівнем урожайності гібриди кукурудзи мали відповідне значення: MAS 23.M – 5,87-6,91 т/га, MAS 25.F – 6,17-7,23 т/га,, MAS 24.C – 6,49-7,48 т/га.

Таким чином, за показниками продуктивності в цілому виділено гібрид кукурудзи MAS 24.C, який мав показник ФАО 280. Рекомендовано використовувати позакореневе підживлення рослин мікродобривом Greenplant Flow 20-20-20+МЕ для гібридів середньоранньої групи за комплексної обробки препаратом.

Список використаних джерел

1. Баган А.В., Шакалій С.М., Юрченко С.О. Формування продуктивного потенціалу гібридів кукурудзи за групами стиглості. *Аграрні інновації*, 2022. №113. С. 7-11. DOI https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2022.13.1

2. Коваленко О.А., Дробітько А.В. Вплив мікро- та функціональних добрив на стресостійкість і продуктивність кукурудзи за умов змін клімату. *Кліматичні зміни та сільське господарство. Виклики для аграрної науки та*

освіти: матеріали Міжн. наук.-практ. конф. Київ: Агроосвіта, 2018. С. 727–730.
3. Сатановська І.П. Вплив обробки насіння та позакореневих підживлень на біометричні показники рослин кукурудзи. *Корми і кормовиробництво*. 2013. Вип. 75. С. 62–67.

Барат Юрій Михайлович
канд. с.-г. наук, доцент
ORCID ID: 0000-0001-8076-936X
Дудка Єлизавета Олександрівна
здобувач вищої освіти
СВО Бакалавр
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава

ВПЛИВ УМОВ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ НА УРОЖАЙНІСТЬ ШОВКОВИЦІ (*Morus L.*)

Шовковиця (*Morus L.*) є багаторічною плодовою культурою, яка має не лише харчове, а й медичне значення. Її ягоди багаті на цукри, органічні кислоти, вітаміни та антиоксиданти, що робить цю рослину важливою як для харчової промисловості, так і для фармакології. Водночас урожайність шовковиці може значно варіювати залежно від умов вирощування, технологій догляду та стійкості сортів. В останні десятиліття інтерес до шовковиці в Україні зріс завдяки розвитку органічного садівництва, а також через високу екологічну пластичність культури [1].

Відомо, що кліматичні умови є визначальними у формуванні врожаю. У північних і центральних областях України шовковиця часто страждає від весняних приморозків. Так, у 2025 році в Полтавській, Харківській і Сумській областях було зафіксовано масове пошкодження зав’язі при зниженні температури до -5…-6 °С. У результаті рослини втратили майже весь потенційний урожай.

Це свідчить про необхідність впровадження заходів морозозахисту. До найбільш поширених методів належить використання димових шашок для підвищення температури навколо дерев, а також застосування крапельного чи спринклерного дощування у нічні години похолодання, яке створює на рослині крижану кірку, що зберігає бруньки від критичного зниження температури.

Перспективним напрямом є селекція сортів шовковиці з підвищеною стійкістю до низьких температур. Додатково рекомендується застосовувати